

23.1.2020

Liikenne- ja viestintäministeriölle

TÄYDENTÄVÄ LAUSUNTO TIELIIKENNELAIN KORJAUSPAKETTIIN

Liikenne- ja viestintäministeriö on lähettänyt lausuntokierrokselle uuden tieliikennelain korjauspakettia (diaarinro LVM005:00/2019) koskevan lakiluonnoksen. MaRa on antanut asiasta lausunnon lausuntopalvelu.fi - sivuston kautta. Lausunnossa on otettu kantaa moottorikelkkareittien käyttöön. MaRa on vaatinut, että moottorikelkkareiteillä voidaan jatkossakin ajaa vain moottorikelkoilla ja soveltuvilla reiteillä raskailla moottorikelkoilla. Kesäkaudella (1.6 – 30.9) reiteillä voisi ajaa myös moottorittomilla ajoneuvoilla.

Lausunnon antamisen jälkeen on tullut esille myös suojakypärän käyttöä koskevat säännökset moottorikelkkailussa.

Pidämme perusteltuna uuden tieliikennelain 93 §:ssä olevaa poikkeusta, jonka mukaan kypärän käyttövelvollisuus ei koske myöskään moottorikelkan avonaisessa perävaunussa olevia matkustajia silloin, kun käytettävä ajonopeus on enintään 20 kilometriä tunnissa ja tämä on osoitettu 102 §:ssä tarkoitetulla nopeuskilvellä. Lain esitöissä on todettu, että tällaisia kuljetuksia tehdään usein Pohjois-Suomessa, kun kuljetetaan matkailijoita esimerkiksi hotellin ja laskettelurinteen välillä. Kuljetuksiin ei liity kypärän käyttöä edellyttävää riskiä.

Tämän lisäksi pidämme välttämättömänä, että pienten lasten kohdalla sallitaan poikkeaminen kelkkailukäyttöön hyväksytyin suojakypärän käyttämisestä nykytilaa vastaavasti.

Etenkin pienten lasten kohdalla varsinainen kelkkailukäyttöön hyväksytyt suojakypärä voi olla aivan liian painava. Tyyppihyväksytyt kypärät painavat yli yhden kilon. Raskaasta kypärästä aiheutuu lapsen niskalle räsäystä ja riskejä normaaliajossakin, kun reki heilahtelee sivulta toiselle ja ylös alas reitin epätasaisuuksissa. Mahdollisessa törmäyksessä pienten lasten niska ei välttämättä kestä painavan kypärän painoa, varsinkin jos törmäyksessä tulee vielä piiskaliike. Tämän vuoksi pienten lasten kohdalla tulee sallia kevyemmän esimerkiksi laskettelukypärän käyttö (laskettelukypärä painaa noin 250 grammaa). Aivan pienten sylilasten tapauksessa tulee nykytilaa vastaavasti sallia se, että he voivat mennä aikuisen kanssa rekeen ilman kypärää.

Moottorikelkkailua koskeva Liikenneturvan oppaassa on todettu kypärän käytöstä seuraavaa:

https://www.liikenneturva.fi/sites/default/files/materiaalit/Liikenteessa/Lt_moottorikelkka_opas2016_web.pdf

”Moottorikelkan kuljettajan ja kelkan kyydissä olevan matkustajan on ajon aikana käytettävä hyväksyttyä suojakypärää. Kuljettajan on huolehdittava siitä, että alle 15-vuotias lapsi käyttää suojakypärää. *Pieni lapsi voi käyttää esimerkiksi laskettelukypärää. Varsinaisen kelkkailukäyttöön hyväksytty suojakypärä voi olla liian painava aivan pienen lapsen kelkkailukäyttöön.* Kypäräpakko koskee myös avonaisessa reessä kulkevaa matkustajaa. Poikkeuksia kypäräpakosta muodostavat eräiden ammattiryhmien liikkuminen. Esimerkiksi poronhoito- ja metsänhoitotehtävissä olevien ei tarvitse käyttää kelkalla ajaessaan kypärää. Myös kuljettajan tai matkustajan vamma, sairaus tai muu erityinen syy voi estää kypäränkäytön.”

Uuden tieliikennelain 93 §:ssä todetaan, että turvavyön, muun istuinpaikan turvalaitteen ja suojakypärän käyttövelvollisuus eivät koske henkilöä, jolta terveydellinen syy estää turvalaitteen tai suojakypärän käytön. Syytä koskeva lääkärintodistus on pidettävä ajon aikana mukana.

Voimassa oleva tieliikennelain 89 §:n nojalla kuljettajan ja matkustajan on ajon aikana käytettävä tyypiltään hyväksyttyä suojakypärää, jollei hänen sairautensa tai vammansa taikka muu *erityinen syy sitä* estä, ajettaessa esimerkiksi moottorikelkalla. Tieliikennelaissa kypäräpakosta poikkeaminen on katsottu laissa tarkoitetuksi erityiseksi syyksi pienten lasten kohdalla.

https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/Kysymys/Documents/kk_1114+2002.pdf

”Käytännössä moottorikelkalla kuljetetaan myös aivan pieniä lapsia, joiden niska ja kaularanka on heikko kestävämmän kelkkailuolosuhteissa pään voimakasta heilahtelua kypärän painon alla. Umpinaisessa moottorikelkan reessä voi kuljettaa matkustajia ilman kypärää. *Muulla tavalla lasta kuljetettaessa aivan pienen lapsen hentoa rakennetta voidaan pitää sellaisena erityisenä syynä, joka voi olla esteenä hyväksytyn kypärän käytölle tieliikennelain 89 §:n edellyttämällä tavalla.* Liikenne- ja viestintäministeriö on ilmoittanut edellä kerrotun kantansa sisäasiainministeriön poliisiosastolle 15.1.2003 päivätyllä kirjeellä. Kirje on lähetetty tiedoksi Liikennevakuutuskeskukseen ja Liikenneturvaan.”

MaRa vaatii, että tieliikennelain 93 §:ään 2 momenttiin lisätään nykylakia vastaavasti erityinen syy, jonka perusteella tyypiltään hyväksytyn suojakypärän käytöstä voidaan pienten lasten kohdalla poiketa nykytilaa vastaavasti.

Lisätietoja asiasta antaa lakimies Kai Massa, 09-6220 2047, kai.massa@mara.fi

Kunnioitavasti,

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry

Timo Lappi
toimitusjohtaja

Veli-Matti Aittoniemi
varatoimitusjohtaja